

ВРЕМЯ

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Р.М. Богатырёваға «Къабарты-Малкъар Республиканы промышленностуну сыйлык кълулукъусу» деген ат атауну юсонден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Метрология службаны айнытууга улуу къыйын салгыны эм къл жыланы аши ишлеги ючюн Богатырёва Римма Мушарифовнаға – «Къабарты-Малкъар Республикада Стандартизацияны, метрологияны Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы А. КАНОКОВ

Нальчик шахар, 2013 жылда 23-ию майда, №975-УГ

Технологияла

Жайырлануучулары сейрлеринкьорууларыкъ электрон комплекс

«Ростелекомн» регион бълумонде «07. ЖХХ» электрон комплекси презентацияны болганды. Казакъ шахардан келген «БАРС Групп» компанияны специалисти КъМР-ни Правительствоуну Председателини биринчи орунбасары Уналаны Казимгъ, къауум министровланы, ведомстволаны эм организацияланы келечилерине кьргозгьтен программа жашау журт-коммунальнй молк комплекси жайырлыгынын иги кесекге кьлорюрге он берилдик.

ЖХХ адамланы жашау болулары жалчълууда экономиканы эм магъаналы сфераларындан бириди. Аны бла бирге ага «Жайыи» бълум дегне да боллукъду. Жайырлануучуларга торло-торло жумушла берю, коммуникациялага къару, энергоресурла бла жалчълуу эм башка къл торло ишле бла кю-решген организацияла бардыла мында. Аны себепли комплекси ишни бир торло къауумсуз къуарга аман талбарга тынч туюндо.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Велитлеу

Тюркде – Гуртулары Бертни ингрлерни

Быйыл 26-чи майдан 30-суна дере Туркю Анкара, Кония эм Эскишеир шахарларнда Гуртулары Бертни чыгармачылыгына аталган ингрле боллукъду. Ары республикадан КъМР-ни асламы информаци органла, жамауат эм дин организацияла жаны бла министри Мухамид Курбанову башчылыгы бла правительствону делегация барды. Анга педагогика имулануы кандидаты, профессор Партулары Мариям, КъМР-ни Парламентини депутаты Додуваны Аскер, Кавказ академияны президенти, СГАН-ны ректору, профессор Атайылыны Алий, Черноморский-Каспийский регионуну политика эм социальнй тинтиле институтуну директору Владимир Захаров этериди. Берте аталган къууачлы ишле кылай баргъанларыны юсердинден толу халар басмаланьрыкъды.

Ары дере Туркю ма бу башында сатынылган шахарларында закый Кзымнин 150-жыллыгына жораланган, Семениланы Исмайылга аталган жайыллула бардырылгъанлары да окурнуучу субъеканы эсерине салырга эрди. Аланы къууачлангдан бири Турк культураны халкыла аралы организациясы – ТЮРКОСМИ – болгандын да белгилеи жарамас. Анга Дюсени Касиевон башчылыкъ этеди. Ол бири бълк жылны Алма-Ата шахарда консерваторияны ректору, ызы бла Къазакъстаны культураны министри Болл турганды, ТЮРКОСМИ-ну генеральнй секретарына ол кер алырылганды. Турк дунияны Адамы деген атыкъ билгиле болганды. Анга аман, аны шуъху, «Авиа почта России» обществену башчыны Гербекованы Нюрюна назму жазганды. Аны басмалайбыз.

Бизни Дюсени

Жигитлингн болууда келишген, Адамлыгынын къле юнге эришген. Минг таншынг, сыйынг къазах милледигн; Кьлонг толу хапал, таза ниетден. Келбет атынг – Дюсени, атанг – Къарабай; Къайда да сен бола билдигн конакъбай. Намыс бере елгеленге, салгыга – Тууганса тюрк дунияга сауыгага. Кючюгъыны, кюнбатышы байладынг, Жюргелиг болду бизни байладан. Аур иши алын салдынг бююнунга, Миллетими халкынг къысы кюнюнунга. Сюргононде да Къарабайны жакълады,

Къыйын юнде къартын, жашын сакълады. Къазакъстаныгн, Ата журтугн, жашнасын, Къыйынлыкъсыз еморлени жашасын. Муратары, тутхан иши къурала, Сайбиледен, къыралындан къууана. Россейде тууп есдюнг Къазахга, Болгунса энди аманат Аллахага!

Басмагъа ТЕКУЛАНЫ Хауа жазыргандыны.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы А.Б.Каноквну Библиотекаланы битеуроссей кюню бла байламлы АЛГЪЫШЛАУ СЪЗЮ

Багъалы шуъхла! Сизни – КъМР-ни Т.М.Мальбахов атлы Къырал миллет библиотеказында ишленгени – республиканы битеу библиотекарларын профессионал байрам бла Библиотекаланы битеуроссей кюню бла- жорегимден къызы алгъышайла. Библиотекарлары жигер урунуларыны, ала ны басма сезге сыймекликлерини, ишлерине кертичиликлерини, жюрек талпынуулукъларыны халырындан республикабызда биллими адамланы къл тълосоу ёсетиди, атлары айтылган алииле, культура къуллукъчыла, искусствуну адамлары, жарыкландырыуула чыкъгандыла. Биюнолукде библиотека ишн аинуула бек магъаналы жумушларындан бирлери – кенг жайылган информация системаны къурауду, жангы технологияланы синг-

дириуду, ёсон келген тълосо патриот, интернационалист, бир бирге тълемлю болууну ниетлеринде юретюрге себеплик этген жамауат ишени къурауду эм бардырууду. Республиканы власть органлары библиотекалагъа не заманда да улуу эз бургъандыла эм къайгыргъандыла. Биз ала мындан ары да къырал боллукъ этерикибз, ырыксы-техника онларын кючлендириуде, библиотекар устакыны статусуну бла даражасын кьлорюрге эс бургъанлай турлукъбуз. Бу байрам юнде сизге алгъаш эте, республиканы халкъларыны культураны сакълуу, аны биллими адамларын кьбейтюу жаны бла бек магъаналы иш-игеде жетишмили болуругъузуну сыйгеними билдиреме, сизге саулыкъ, журек ырахатлыкъ тейжейме. Огъурлу ишигизден къууангъызы!

Кенгеш

Жалны иги жанына тюрлендирю мурат бла

Тюнене КъМР-ни Башчысы Арсен Канокв Зольск районунда республиканы районоларыны бла шахарларыны администрацияларыны таматарлары бла кезиуло кенгеш бардырганды. Зольск районуну экономикасы эмда социальнй сферасын болумун тинтирден алга уа ол премьер-министр Руслан Хасанов эмда министрлени бир къаууму бла бирге бир-биргектеде болганды.

у ю бълумюнде уа хал къууачырача туюндо. Ол 2011 жылдан бери ремонтна чыабылды. Бу учреждениены баш врачы Арсен Мидов билдиргенича, ремонт ишле 2011 жылда башлангандыла, алай Плитосреден подюра организация ала ны ахырына жетдирмей кетгенде. Арсен Канокву къурулуш эм архитектура министр Артур Мамиевге эмда району администрациясы таматарсы Мачрай Шетохова объектине контрольге аларга, ремонтун битдирюрге буурганды.

Бу юндеде Камлюково эмда таш жарашдыруучу предприятие жайырланды берилгенди, тюнене уа аны къууачны халда ачылууну Арсен Канокву да къыташханды. Предприятианы таматарсы Арам Арамхан билдиргенича, мында болган таш 20 жылга жетериди. Ол бийик качестве асфальт жарашдыргъанда халдыранлыкъбыз.

Зольск районунда халкыны социальнй жумушларын тамалануу комплекс араны алында уа конакъланы мында солугъан аманла сакълалы едиле. Алай Арсен Каноквах арада болууну юсюне ала итихандыла эмда алгъаш айлгън журмет ючюн ырызлыкъларын билдиргенди.

Ары блек жылны Алма-Ата шахарда консерваторияны ректору, ызы бла Къазакъстаны культураны министри Болл турганды, ТЮРКОСМИ-ну генеральнй секретарына ол кер алырылганды. Турк дунияны Адамы деген атыкъ билгиле болганды. Анга аман, аны шуъху, «Авиа почта России» обществену башчыны Гербекованы Нюрюна назму жазганды. Аны басмалайбыз.

Бизни бъл республиканы окурчулары Золукочоже эмде бизнес-инкубаторну къурулуш къалай баргъанына къарагъандыла. Ол энди башланганды.

Мурат да мында солуду. Ол бизге айтханча, палаталада харе не да барды, анализле берюрге керек болса, тышына барырга да керекмейди, учреждениены кесини лабораториясы ишлейди. «Энтта амалын болса, бери солурга сыйик келимек» - дегенди ол бизге.

ТИКАЛАНЫ Фатима.

Эпимюнк

Къураыллукъл болганы жерден монглюкъ къурумайды

Огъары Малкъарда къл жылланы устан болуп ишлеге, эрде намасы, сыйла да жюргюн журметли адамладан бири Бичиланы Хусейинни тьрт сабийи предприниматель иш бла кюреширкибиз деп бир заманда да эсеринде болмаганды. Жашауну толкунлары келтиргендиле аланы ол тауеулукке, Советлени заманында аталары устан болгъан ююнде гитчеле ага ушарга кюрешиндиле, аделлери, къылыклары бла, шкода иги окурга кереклисин айтмай къойсакъ да.

Юсюланы Мадина.

Созюв

Файдалы ишлеген энчи иелени саны ёсерча

КъМР-ни Башчысы Арсен Канокву КъМР-ни Правительствоуну вице-премьери Ирина Марьяны, къырал ырыксыны эм жер бла байламлы халаны министри къуллугъун толтургъан Анна Тонкогнону, финансланы эм экономиканы министрлери Мурат Керефовну бла Мусукланы Алийни къыташулары бла кенгеш бардырганды. Анда Къабарты-Малкъар Республикада 2013 жылда къырал ырыксыны приватизация этюу бла байламлы волрсса озюсленди.

Арсен Канокву приватизацияны мурагы – жайырлы ишлеген энчи иеле не къадр къл болура этиуду, конкуренцияны айнытууду, арга себеплик этюуну жалчълууду, тап инвестиция болула къурауду эмда республиканы бюджетине кьбюрек фанда тиюорюуду, деп четргенди.

Кенгешде къырал ырыксыны приватизация этюу жаны бла мадарланы жашауда бардырууну онглары озюсленди. Сёз Къабарты-Малкъар Республиканы бюджетине налогдан тышндан, ол санда республикалы ырыксыны приватизация этюуден да фийда тиюорюну юсюнден да баргъанды. Андан сора да, КъМР-ни къырал иелинде болган предпринятианы бир къауумуну финанса болумларын игилдирюуну онгларына да къарлаганды.

Ахырында Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы бир-бир министрволаны бла ведомстволаны башчыларына тийиш буйрукълар бергенди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствоуну пресс-службасы.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Буйругу

2013 жылда 22-чи майда №287-рп

2013 жылда 25-чи майда Къабарты-Малкъар Республиканы берген уйреждендилеринде ахыр къонгуроуну байрамлау жаны бла терели къууачлы ишени къуураулу бардыры муратда:

- 1.Къабарты-Малкъар Республиканы къырал властыны толтуруу органоарыны муниципальнй районлары бла шахар округларыны битеуле билим берген учрежденияларинда ахыр къонгуроуга аталган ишлеге къыташырыкъ онучу къуллукъларын бу буйрукъларга къошулган тизмесин къыбыл кьорю.
2.Муниципальнй районлары бла шахар округлары жер-жерли администрациялары битеуле билим берген муниципальнй учреждениялада окур жълны бошгалганына аталган ишлеге замандан хазырланууну эм ала ны тынгылы бардырууну жалчълууга тийишлидиле.
3.Къабарты-Малкъар Республикада Ич ишлени министрствосу къууачлы ишле бардырылган жердеде къоркъуусулукъ эмда жамауат нызамны жалчълууга керекди.
4.Къабарты-Малкъар Республиканы билим беруу эм илму министрствосу 2013 жылда 30-чю майга харе бу буйрукълар къалай толтурулгъанын юсюнден билдирюуну тийишлиди.
5.Бу буйрукълар къалай толтурулгъанына контроль этюуну Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Председатели орунбасары Г.А.Портвовны боинуна салында.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну Председатели Р.ХАСАНОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоуну 2013 жылда 22-чи майда чыгарылгъан 287-рп номерли буйрукъларга бла къыбыл кьлоргенди

Къабарты-Малкъар Республиканы къырал властыны толтуруу органоарыны муниципальнй районлары бла шахар округларыны битеуле билим берген учрежденияларинда ахыр къонгуроуга аталган ишлеге къыташырыкъ онучу къуллукъларынны

ТИЗМЕСИ

№	Муниципальный къураулула	Къабарты-Малкъар Республиканы къырал властыны толтуруучу органоарыны онучу къуллукълары
1.	Нальчик шахар округ	Р.Т.Хасанов М.М.Кодоков Г.А.Портво П.Г.Семенов
2.	Черек муниципальный район	Уналаны К.Х.М.
3.	Чегем муниципальный район	А.М.Адраунов
4.	Зольск муниципальный район	Тюбийланы А.И.
5.	Урван муниципальный район	М.А.Кересов
6.	Прохладна муниципальный район	И.Е.Марьяш
7.	Прохладна шахар округ	А.А.Мамиев
8.	Терк муниципальный район	Мусукво А.Т.
9.	Элбрус муниципальный район	Кючменланы Т.М.
10.	Или муниципальный район	И.М.Шетова
11.	Бахсан шахар округ	А.З.Дышкочов
12.	Бахсан муниципальный район	А.Б.Каздохов
13.	Пескен муниципальный район	М.Л.Кумухов

Жазылуу-2013

Ахын ишни бизгелелге салгымизъ Хузметни жасууну! 2013 жылны жетин хайымна «Заман» кьлетти жазылуу андан ары бардырганды. Бу магъаналы, керекли ишни бизгелелге салгымизъ. Кьлорюнде тымдорлогъан жерге тынгылы, оларду да бизге деп, бизгелелгели халкъбыздик. «Заманны» факелетиски. Бизни индексиниз – 51532

Шимал Кавказ кюн сайын	Тюзлюкге къуллукъл этюу - жашау жорууду	Школлага жигитлени атларын берликдиле	Сейрлик жашауга жол ачхан ара	Сохтаны усталыгы устазына кьре	Къоншуларыбызы сынауларыны ала
2 бет	3 бет	3 бет	3 бет	4 бет	4 бет

Хайырлануучуларны сейирлерин къорууларыкь электрон комплекс

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеги.

«БАРС Групп» компанияны специалисти Шамиль Амиранов билдиргенге кере, «07.ЖКХ» электрон комплекс хайырлануучулары, коммуналный жумушала берген компанияны, жер-жерли власть толтуруучу органдары, энергоресурсла жиберуучу предпритиалыны, жашуу журт инспекцияны эм башха ведомстволаны бла организациаланы билеулю бир информациялы системгага бириктиредди. Ол кези да бир бирлери бла байланы болган 17 программа комплексден кыралды. Ол санда: «Тынгылы ремонт этиу», «Хайырлануучулары обращениялары бла ишлеу», «Эзеллеуочу приборлары кертотуоулерни автоматизация халда жайыу», «Тарифлеуни токташдыруу» эм башхалардан.

информациаланы хайыры бла бепомега контроль эм тийишпи оюу этиллиди. Ол а ахырында берилген жумушланы качествоун кертотуоуге онг берликди.

программалагга кытышханларын эм ала бардырылган кезинде кыалай бир ырыкы кыраттылыгын кертотуоуге болдукдула. Жумушланы качествоу бла ыраза болмаганыны тарыгууларын управлющия компаниягга неда жашуу журт инспекциягга бергега амал да барды. Быллы система, Шамиль Амиранов билдиргенге кере, биополюкде кыралды онжеги регионда ишлеиди. Аны хайырлыгын ол Татарстанны юсуу бла колхоздо кертотууге: программа комплекс сингидрилгени бла коммуналный тилеулен жыйуу 60 процентде 95-ге дерри кертотулди. Электрон комплекс презентациягга келгенлеи сейирлерин кызгызганды. Уяналаны Казим жыйлеу энергияны алуучу хайырлануучулары бла болуучу контролда тутарга алай онгларыны ослеринден соруу бергенди. Башала да аны сингидиру эм хайырлануучулары бла кыалай энчиликке болдукдула.

рыны юсонден билриге ояегенди. Энергоресурсланы эзеллеуочу кертотуоулерни кертотуоуге программа комплекс не улуу юйюна да бу жаны бла фидайлыгын туташдырылгын чертегенди Амиранов. Системаны хайырлануучуларга уа жаландо юйю билеу техника эм энергетика онгарын кертотууге электрон паспортну кызургага керек болдукду, дегенди ол.

Презентацияны ахырында Уяналаны Казим бу программаны магтанасы республиканы ЖКХ-сына хайыры болуучун белгилегенди. Бегиреке хайырлануучулары сейирлерин кертотууга эм аны бла бирге берилген жумушланы качествоун кертотуоуге. Министрстволаны бла ведомстволаны берил келечилерине ол мында кертотулген информацияны аса алып, аны хар жаны бла ди ги сюереге рекомендация этгенди.

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

АКЦИЯ

Къууанчдан толуу сагъатла

Бу конюнде Кырал концерт залда «Сабилеу бизни келер заманыбызды» деген акцияны кезулю келеси болгонды. Бу жол аям башламалары РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда управленийны кулдукчулары - байрамга республикада интернет школланы кичи классларыны окуучуларын эмда саууклары осал болган сабилени чакыргандыла.

Кырал концерт зал ол юн сабилени къуучулары авуларындан толуу эди. Жашчыкылагга

сюллолю сабий ансамблелел, Нарткваланы сабий театры, Байсыланы Артур, Алина Тхабисимова эм башхала миллет эм торно-юрлю тевсеулерни, жырылары бла жыйылгандыларны къууандыргандыла.

Нарткваладан жаш артистлер байрамга бизонда кызат бергенди. Ала концертти бардырган эдилел. Мальвичина, Буратиноча кишини, торно-юрлю

«Нальчук» ансамбль тевсеиди.

Сергей Васильев Алисултан Алишанову сауугалаиды.

эпберле айтып, оюнла кырал, саууклары осал болганлагга ол сагъатны ичинде аяланы кыйнагъан арууларыны уштуруа этгенди.

Ол юн керри иши министр Сергей Васильев да келген эди. Ол Нартандя, Нальчикде интернет школаны директорлары Алишановча, Кардановча эмда сауузланы бириктирген жамат уат организациаланы таматасы Елена Емүзүевагга эде кыаллык сауугала бергенди. Сабилеуле уа: «Сиз бизни келер заманыбызсыз. Биз а сизни бизондогю коюнодо жарык болуу ююн, къолдан

БАЙРАМ

Айырмалы окъугъанлагга - жырла, грамотала, сауугала

Бусагъатда бизни республикада билми алырга уа акылы жетишип, алай сандында чархында къылуу болганы ююн окумагъан биреу да жокуду. Быллы бийик жетишим бек къуандырды. Юч жыл мындан алыга Дистанционный окутуучу арасы ачылганды. Анда бусагъатда 379 сабий окууду, аладан 135-си жаландя «бешге», 195 - «юч» алмай. Араны башчысы Марина Хохлачева айтханга кере, бытыр жайырма беш вузюкник болганды арада, ала барысы да вузлагга киргенди. Быыл а кызык инвадил сабий бошайды школну.

школну бошганлары бла байланы улу байрам болганды. Анда Москвада кырал индустриальный университетти ишчи Болдатарова селешкенди. Ол бу вузну Нальчикде предствительствосу болганын билдиргенди, анда дистанционный халда окууга оюла бардыла.

Байрамга келген ата-анала узлагга жокер ыразылыкларын билдиргенди, кеп ыспас сев айтханрдыла. Баубегтен элден Дуаланы Маринаны жашчыгы школга да жаройды, дистанционный халда уа математиканы окууду. Марина, алгга жашчыкны кыатянда олтуруу, дерсле кылай барганларына кырал турганды. Утазны билми терен болганын кертгенден сора журеге тынчайганды.

Улу, тынгылы концерт баргъан кезинде усталла бла ата-анала ушакъ этгенди, араны ишчилери соруулагга тынгылы жуапала бергенди. Аны шаттанды жюз бла отуз устаз барды. Ала иги ишлеулерине шагъатлыкь этген шарт - окуучулары битуриссий олимпиадалада окуула алыч жерле авалдыла. Байрамда школну айырмалы бошганлагга сыйлы грамотала, торно-юрлю конкурслда хорлагъанлагга уа сауугала берилгенди.

Свзсюз, бизни республикада билим беруу сферада арт жыллада бек улуу жетишим - сакъат сабилени барысына да окуугага амал тынчайганды.

Хау, ол федерал программга кере, федерал ахачагъа этилген ишил, алай кесибизде бу кыйын жумушу кылыгга алырга биллими адамла табылмасала, бир зат да болукъ туюнд эди. Инвадиле бла ишлер ююн, билимден сора да, халаллыкь да керекди. Сабий иги оккур ююн, анга аныктырга керекди: ол башхала бла тент болганын. Аруу адамны башха адамдан энчи этмейди. Саууклула, саууула да тендиле, алай биринчилене борчулары кертотуоуге: ала кызтарында къаруусузураклагга билелик этерге, келгендириге керекди.

БАЙСИЛАНЫ Марзият. Сурутла авторундула.

Сочиде гара суу бла жачтыгырыкь павильонну саладыла

Саууккага жарыккь гара суу болукъ кезулену Соцн шахарны ара-сында - Приморск паркида кырырыкыла эм аны сууну халкь ичкерча эттеридиле. Шахарны мэри Анатолий Павлов ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине айтханга кере, гара сууну кезуелери курортну битету районоларнда кыралдыкыла.

Аны бла бирге биз гара сууну шендогю промышленность технологияла бла орунлага къуоп чыгарууну эм аланы хайырлануучу амалларын жарашдыруу бардырыбиз, дегенди ол. Павлоу айтханга кере, Сочини гара суулары Барден-Баденин, Карповы Вары эм Шимал Кавказын айтлыкь курортларына гара сууларын аны туюл эзеле, аман а токолдоло.

Дагыстаншылары правуоу сагъагуучу органдарыла болушугга чакырганды

Рамзан Абдулатипов республиканы правительствосу эм юч ведомстволарны структураларыны оюнулары бла бардырылган кенгеше бир белек борчу тамамлагга керекди, дегенди. Сев ююн, аны билдиргенде тазаулагга граждандарны кытышыдырыгга керекди, дегенди ол. Аны юсонден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине Дагыстаншыны башчысыны пресс-службасында билдиргенди.

Бир белек элени адамлары бандиле келсине, тап жашуу этерге чырма болганында деп тарыдыла. Дагыстаншылар бир ишден да бир жапында кыламасында деп тилеи, дегенди Абдулатипов.

Республиканы башчысы, андан сора да, «дин кытулукчула келерини ишлерини магъаналыкьларын кертотуоуге керекден», дегенди. «Республиканы парламенти да юриешди ол иш бла, шата, иймаланы айтсауулдуу энчи акала жарашдырылгга окулуп болу», - биз дин ишлеге кытышудан узадыла эмда, дин сферада къоралны политика а бардырыгга керекбиз, бизни культура эм дин теврелибинде эсе алып», дегенди Абдулатипов.

Рамзан Кадиров «За бескорыстный труд во имя детей» деген орден бла сауугаланганды

Чечен Республиканы башчысы Рамзан Кадиров «За бескорыстный труд во имя детей» деген орден бла сауугаланганды. Аны юсонден «Твиттерни» микроблогларыны сенде РФ-ни сабилени эркинликчи жаны бла уполномоченый Павел Астахов жазганды, республиканы башчысына саууганы бек туул.

Омбудсмен алгарында Чеченге барганды, республикада бир экюс сабий окула болмаганын чертип айткан эди. Сора Кадиров бла Астахов Грозныйде жангы сабий сады хайырланууга берилге кытышхалдыла.

Росксий тоннельны жаныртадыла

Россеияннн бла Юг Остианияннн Баш Кавказ тау сыжыкыны юсуу бла байланганды Росксий тоннельны 2014 жылда бошашлыкь жаныртыу ишле болжолдан алгын бардыла. Аны юсонден кырулуучула Росксий транспортну министри Максим Соколов билдиргенди, ол иш бла байланы Шимал Остианиягга келгенде.

Тоннель ремонт этерге деп 2010 жылы декабриде жалбырган эди. Шендо аны 3743 метринден 835 метри хайырланууча этилгенди. Ишлеулетинден бери 25 жылы ичинде аны биринчи кере жаныртырыкь ишле. Ремонт ишле эки смен бла бардырылды, ол ишче 800 адам урунды. Чакында бир жолга 6 комбайн ишлейди. Бу сейир этерча ишди, Россеияде шендогю дерри иш ол халда бардырылмаганды, дедиле кырулуучула. Жаныртыу ишле шендогю технологиялары хайырлануу бла бардырылдыла.

Черкесск-Москва темир жол маршрут бла жокее ташуучу курауучу излейди

Къарачай-Черкесни башчысы РФ-ни Транспортну министрствосуна Черкескни бла Москваны араларында темир жол байламлыкыны кыруучу вопроуна кыаргъыс, деп тилегенди. Тимиреланы Раштини айтханга кере, темир жолны кыруу эмда ташуучу социальный магъанасы бек уллууду. «Ол халкыга эч бизнеси ишине улуу себептик этгенден сора да, республиканы курортларын айнтыргга да болукъ уа», дегенди ол.

Совелени замандандан берри да республикада темир жолу кенг инфраструктурасы барды. Алай эсе, 300 адам сынырыкь, тоше, башхасына мине турмай, республикада Москвадан Москваны мине вагону кыруучу оюу этилге керекки, дегенди бу жерли администрацияны пресс-службасында.

«Клас» деген германлы концерн Краснодардарда комбайнлары бла тракторларны чыгарганды заводну кенгереди

Германияны «Клас» деген машинала ишлеучу концерни Кыюанда тракторла ишлеуучу айнтыуу бла бирге производство циклины жангы аттамаларын - жыйыштырууну эм качествоу контроль этиуну - Краснодарда кертотууду. Мында болу чек, сваига этиуну эм темир ишлеуу бардырыучу ишле сурулгандыла. Аны хайырладан 600 илчи жер болукъ. ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине шахарны администрациясында айтханрды кере, производствону кенгертиуге «Класы инвентисиясы 115 миллион евро болукъду.

Краснодарда уа 48 гектарда заводну эжини жарымын ишлеуу башланганды. Ол хайырландыгга берилсе, предпритие жол сайын эч молеку керекки машиналарды 2 минити чыгарып тулуучу.

Шахарны оюнулары мындан ары да биргиип ишлеуучу бардырып мурталдыла, дегенди мэри Владимир Еланов. Компания бек ити анылайды 10 жыл мындан алда Краснодарны сайлап, тозо оюу эттенин.

Ол кезини ичинде завод россеия рыногга комбайна бла тракторла берилде алындан бири болганды, дегенди «Клас» холдингчи правлениячы Генри Пуйл.

Анапада кырулушуну токтагандыла

Келе турган курут сезонну кезинде Кыара тенгизни жазгасындагы Анапа шахарда кырулушунн ишлеи бардырылды деп оюу эткенди. «Быйыл шахарга 4,5 миллион турукт келмирге болукъду, аны бла байламлы шахарны оюнуларыны баш борчулары - ала иги солпура этиуну», дегенди ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине курут шахарны башчысы Сергей Сергеев.

Администрацияны алгарыракыгъа кызыл эттен белгилемде айтылганына кере, кырулуш ишлеин бардырган энчи адамла неда предпритиала болсунла, 15-чи майдан башла 15-чи сентябрге берди кырулушмонтаж ишлеи тохтаггыра керекдиле. Документ бек алгга курут шолушукну кыасы жерледе жалчыггыра кереклиги да айтылды, шарт авырдыла бла.

Бези жашауда кыалай бардырылганына контролну полицианы, архитектораны, шахар кырулушунн управленийсы эм муниципалитет мэрни биринчи орунбарысы Светлана Яроваяны башчылыгы бла эттеридиле. Бу ишче тергисилери болганыла жашауда хайырлануучу турган закондательствого тийишлиликде административе жууагга тартылгандыла.

Владикавказга торно-юрлю кыралладан алыме жыйылгандыла

Дунианы торно-юрлю кыралларындан келген алиме Владимир Кавказда бардырма турганды Халкыла аралы илиму конгрессде остианияны этногенез эм этникалы историаларны сөздөдиле. Аны юсонден ИТАР-ТАСС-ны корреспондентине республиканы башчысыны администрациясында билдиргенди. Конгрессы ишине Венгриядан, АШШ-дан, Франциядан, Белгиядан, Италиядан, Испаниядан, Россеиядн, Юг Остианиядан келген, 120-дан аспам алым кытышдыла.

Историкел, археолог, лингвистик эм антропология тюрк коюно ичинде остианияны этногенез эм этникалы историаларны сөздөдиле оюмларын айттырыкыла эм аланы сөздөрдиле. «Быйыл илиму сессия ачыр бере 1957 жылда болганды. Андан берил илиму жангы шартла кырулу болганды. Ол оюманы бла шартланы бириктириуду эм бир бирге келтирип тинтиуду энчи алимлени баш борчулары», дегенди конгрессы президенти, жаматуу кымылдануу оюнуучу Борис Басаев. Алиме илиму жангы бла тинтилени шендогю анализалары, ол санда ДНК-ны тинтиуге артык эс буралды. «Биз, кызылпы табылган оюмекени хайырланды, этрети халкыны канларынын тинтиллыкьбыз эм аланы шендогю адамланы кыларны бла тенгешилерликьбыз, алай бла тарыхы жангы шартла «табылыкьбыз», дегенди Иммуланы Россеия Академиясыны Москвадагы археология институтуну профессору Верса Кавказская.

Юбилей

Батчаланы Ҳызыр, кичинчонок кызылжылкынын көтөрүлөүсү. 1945 жылда кызыл жоругу кылды. Аны өсүсү боюнча койор улуну жүнүчүдү. Бул бал болумда жашлары Алайге окууну коюп, койору болжор муратад кыра ише тохтагандай, өл, иштей тургандай, кече курсагы жорук, водитель усталык тапканды. Бзы бала тынгы профессионал билим алууну жорегине синдирип, 1953 жылда Джалаал-Абадда эл минок техникумда зоотехнике хазырлаган бөлмөгө киргенди.

Алай аны бошарга тошмегенди. Педагога хазырлаган училищени физкультурадан окуткан устаны тилги бла тери, суйбай савлы жаш анда окуп башлаганды. Ары дери

люонга башчылык этгенди. Ардан-аркта халкыны жашау журулу кыла. Аны өсүсү боюнча хузма кеңгешенди. 1958 жылда уа Отырар Малкара. Бабуентде, Жемталада жашаганга кесерини мастерлардын кыим тидкиргиде акий кийиме жарма-га онг тапкандыла. Районда уа халкыны жашу жумушларын жалчыхтан 150 ишчи жери болгун улуну предрияти ачылганды. Бзы бла арада промышленность комбинат, консервала чыгарган, агым жарашдыруучу пред-

Тюзлюккө кыумдук этюу - жашу жоругуду

спортта хаана эс бурмачу, энди кыдалып усталыгын бждоренди, жентиг атлетикада ашык керемделе бундурганда, кид спорт эришулөгө кыташынды. Андан сора обиспокомуну физкультура эм спорт жаны бла комитетине чакырып, аны Джалаал-Абад областын баскетболдан жыймадык командаларына кошканыларны юсюндөн айтканыранды, кыуачына чек жозди.

1956 жылда Батчаланы Ҳызырны койорго турган жерибизге кызылжылкында спорт иши аны бла бошлаганга энди аны эм аны жыл санында жашлагга эли оолгун молжон аггы юсюне салыргы, кыруулуга ишлерге керек болганды. Ол кезинде алай бла Кыаштатауда кыруулук бригада ишлеп башлаганды. Аны бла бирге бусагытта азы республикага белгиле журналист, кызылбайлы Тенижин, жашы алай да послда кеп журтаны жангыртарга, жашу юйлени кыруушларын бардыргыа кыташынды.

Бир жылдан сора Батчаланы Алайни уруну жолу тамыры бла тюрлөнгенди. Районго оноуу бла ол, кичи класслада ишлекти усталаны хазырлаган экиайлык куралдан кытайхандан сора, Бзынгыла 7-жыллык школада иштенгенди. Алай партия комитетини биринчи булагга аны Кыаштатауда халкыны жашу жумушларын жалчыхтан системда кыруучу хунерин кйргозторге керек болганды. Алага юс эм азык жим тигип, парикмахер эм сурат алгын мастерсыйлары болган пави-

прятияла ачыладыла. Алай Ҳызырнын консерва заводда складны таматасы болуп да чыгарган, агым эсгериди ол.

Мен Батча улуну ол 1974 жылда Кыаштатауда послка Советни толтуруучу комитетини председателине айылганы берип таныма. Ол кезинде «Заман» газетин («Коммунизмге жол») Черек районда (Совет район) энчи корреспондент болуп ишлей эдим. Районда салмай, артыкыда Кыаштатауда, социальный-экономика тюрлөнүлө кыз алпындылды. Ол жылда послок кемеден конне жангыра, айбат болу барганды. Аны алай төрк айны, куч ала барганында уа ётгор да, тири да жашы - Алайни - кыыйны улун эди деп, арсер болмай айталыкты.

Ол кеси уа махтануу бек алгыз ол заманда партияны район комитетини биринчи секретары Комчезланы Юсюнтоно жашы Шахыанга бла райисполкуну председатели Владимир Жабралиови Мастохова береди. Алайны башламчылыклары, кыйгыруулары бла послокну жангыртууну, ариу этини планы жарашдырыгын улуну жорек ырызлыкка белгилейди. Алай да, планын жашауда алжаусуз бардырууну борчу уа бек алгыз послка Советни толтуруучу комитетини буюндурду эди да, ол аны жетишпей толтура барганды. Бюгонлюккө Кыаштатауга кыуат берген Кумтура юй, орта школу мектеми, миок эм кумтура магнаны лей койоп кйп башка журта кызылда хайранчалыгы берилгенди.

деген багыа бичиледи эл республиканы район Советлерине жаргыз деп, оноу этилерме, - деп, эсгериди ол.

Алай аны жаңганды иш усталыны апындырыгызга тошкенди. Ол 1967 жылда район Советте депутаты сайлангандан сора арада кеп заман озгурту окууну аны исполкомуну членине айырдыла да, жууплы секретарыны кырулгуна салады. Алай да, бпылай жууплы ишде аны кеп затны билгире, кеп затга койренгере керек эди.

Анда алай айтканды: «Мени насыбым тутуп, хар жерде да билими, адежи, сынаулу оноучуу бла ишлегенме. Алай арадан эл миок специалист, экономика аглумун кандидат Адалби Гурбовун атын энчи белгилеге сюем. Ол мени жер-жерли Советлени кыруу иштерин не кыдар ий билгире, аяны толтуруучу комитеттерини бармыкында конститучияны ишлемени келиштерине тошондоронгой турганды. Аны бла бирге уа жазгын затым шартлы эм не кыдар кыска болууну излегенди.»

Гурбовун азында райисполкомуну председатели болуп келген Залимгери Ивановону билимыне, адамлыгына да ырызанылыгын билдиреди Алай. Ол кырал жумуш бла Квеве барганды, жер-жерли Советни ишин кырууда хайранчыра амамат ашы литература келтирген эди. Аны тинтип, оозюп, хайранланганды да, Советлени ишди кырууда бизни сынауубузга КМАССР-ни Баш Советини Президиумунда «иги»

Байрам

Озган байрам кюн Сабиле бла жаш тыюну чыгармачылыкларын айныткан ара 28 - жыллык белгилегенди. Ол Шимал Кавказда айырмалыкты саналды. Бюгонлюккө Россияны кышумчулук билим берге бек иги учреждениларындын бириди. Байрамга келгенне араны алында майданда кеп тюрюнюлю, жарык байрактары, алыштары бла плакаттары кйргоз болук эдиле. Алайда кююзюлден - жундузул жолчука - бла жайлыгандыла.

ачкан заман а бек чымынулу кйронгенди. Нек дегенде биз барыбыз да сабийлик сейрилик дунисиндан чыкканыбыз, аны татылыгын бир заманда да унутталык тыюлюбуз. Бу тюрсюлю кийинген уаакыла жайлыгын таматаланы белтеринде ишаруула туудургандыла, озган заукулук заманга кызылгаргандыла. Алага кыраганда анылашынганды - биз балага не зат берек да, келик заманда аны жемилерин кйргозбок.

Араны творчестволу факультуларын айныткан студия-

бары тургандай окуна кйргозталгандыла. Юс быстырлары, даражалы бел бауплары бетюнда бегирек жашчылыккага сейрили кйронгенди.

Художестволу-эстетика бёлмө да чыкгыанды бирислене санында марша. Мында койренгеле жыйылганды алларныда кеслерин, керти артистелне, тутта билгенери бардырган Дияна Пушкива бла Сергей Реуцкий аланы ойлы эм даражалы атларын айтып окуна таусалмай турдула.

Бёлмөдө кыралган «Зори Кавказ», «Асса», «Пория» тейпеу эч «Мелодия» деген кыбуучуланы ансамблери «КМР-ни сабий халк ансамбли» эм «Россейни оглолю сабий кыаууму» деген аталыны жюрютедиле. Кеп халкыла аралы, битеуросей эришуелени, фестивалыны лауреатлары ла дипломантлары болганды.

Араны ол бёлмөмөдө да койренгеле мекенди алында доелгенден сора, сэз аны башчысы Клара Калмыковага

Кыаштатаучула орте замандан окуна сакь жауула жаусала, послокуну кюнюм ханында сырттадан саржынган суула ораманы талап койели, буларны басып, кеп кыналгандыла. Ол болууну тозотер мурата эли ырыбы бла терен индек кызылганды. «Бу улун кызын ишин ахрына жетиргере КМАССОР-ни Правительствосуну Председателин биричи орунбашары Казакталы Ибраими жашы Исакханы кызын улун эди», деп эсгериди Батча ул.

Послолга башчылык этген жонгорга салмай жаматка хайлары иши башала, аны ахрына жетирмай кылагынына богон да жоруги кыйналганлай турду. Ол да неди досегиз, кыаштатау сабийлени жюзюрге койорча басып ишлерге документерин жарашдырып, хар тюрлю кереклерин да жыйып бошогандан сора Алайни башка жерге кйчоредиле да, сора ол магнаны иш ахрына жетирмай кылагынына.

Кыруучу хунери, керти сэзю, тынгылы иши болгун кишин бир кыулдукта башхасына терк-терк кйчорюрге тошкенди. Кчалып иш буюрусуда да, аны тынгы этинин тынчы ол иштенген Алай бир ауукь заманы «Чирик кеп» турист базгага директорлык этгенди. Арт онбир жылны ичинде жандауруулук иш бла жорешгенди, районну административкага берди конды. Кызырты М-алкыр Республиканы Правительствонун сайлы грамотасы бла саулыганынды.

Жыйрма жылдан аслам заманы ичинде район эм послка Советте депутат болуу конды. Алай да, битеу жашуанда «Дилгирлик кылуук этгенди, адамга болушугу орт тапса, анга кууянганды, керти сэзю бла кйгелге эс талдырганды.

Был 25-чи май, тунчу ол 80-жыллык юбилеин белгилейди. Анга тут элден, Каракайдан да кеп конакыла келиклерине куууна, бу кюнде жашууа, арга кырал, эине чыгында аны сэзю керти иши кишини кйлоно тиймегенге, хатасы жетмегенге ырызы болат, атасы кйргозген жолдан таймай, емюр сорюнгене, халкына бет жарыкты кылуук этгенине шарты эм.

Юйор жашууну юсюндөн айтсак да, Алай юй бичеси Нюра бла (жантеп болгон, замансы дуниядан кеткенди) бек сабий дозордөнелле, алагы барысы да билим алып, бирер жерде бет жарыкты урундыла. Юйорю сегиз туугуду эм аладан тууган да алы сабий бардыла. Ала койорге куубат береди.

ТЕММОЛАНЫ МУХАДИН.

берилгенди. Ол, сабийлени, ата-аналаны, усталаны байрам бла алыштып, мында ишленгенли жаш тылоно бирледиргенге, нызамлыкка койретуге улуну кызыл салганын белгилегенди. Клара Адалиеваны айтууна кере, дорорче беш миштен артык жаш бла кыз жорюйдү. Аланы факультуларын айнатып, акылларнда жангы, сейр оюму таудуруу а усталарыны баш борчларыды.

Билим беруу бла илимуну министрли отуубасара Б.Кичиланы Соптан да, келгенине алыштып, мында койренгеле сабийлеге илимда, искусствода да ачык жол тежегенди. «Жыйрма сегиз жыл - ол аз тойдү. Мындан кичи - ол аз сабийлене, кйбюсү жашауда кеслерин жерлерин тапканлары кууандырган, бардырган иш а тийиши даражада болганын кйргозген шартды», - дегенди Теки ул.

Ол кон бери келген сабийлеге, ата-аналага, усталарга кеслерин ырызлыктылары КМР-ни Башчысы Сабийни эрикликери жаны бла улпономоченны Светлана Огузова, республиканы Жаш тыюно, жаматат биртуулуктары эм асмамлы информация комитетини председатели Татьяна Хашхожева да билдиргенди.

Байрамны экинчи бөлүмө чыгармачылык араны акторлор анылап болганды. «Сакнада усталыклары кйрмюлю сабий кыауумла - «Ассаны», «Зори Кавказаны», «Лорияны», «Арлекин» студияны тейпеуэлери, «Мелодия» ансамбли кыбуучулары кйргозттенди. Эвеле аныла болганды. «Сакнада усталыклары кйрмюлю сабий кыаууму» деген аталыны жюрютедиле. Кеп халкыла аралы, битеуросей эришуелени, фестивалыны лауреатлары ла дипломантлары болганды.

Араны ол бёлмөмөдө да койренгеле мекенди алында доелгенден сора, сэз аны башчысы Клара Калмыковага

Кыралыулук болгун жерден монгрук кырумайды

Ахыры. Алай 1-чи бетеуди.

Бу ойлогуче билим алуудан сора, ата-эни сабийлеге бир жерге билеклик этерге, кеси кыйынылары бла жашарга, онг болса, кыруусузга болушугуа койреткенди. Ол затлага оккуудан аз эс бурумаганды. Ишде жетишимини таскысы неди деп сорганында, ма ол затланы юслеринден айхан диле ушак нйгерлерим Бабилна бла Байдулла. Шендио ала Нальчини Суворов эм Киров бла, Карашаева орамларында орналган «Пасточкино гнездо» деген улту сатыу-алуу этген юйлени ишлеткен жетишимли предриинимателени.

Бу комплексде отурулу ачыла бла аны даягыр өкс сабийлери урунды. Хабибулла Киров атлы орамда тюкенни ишлетиде, Бадина уа генеральне директорларыды. Ала тюз ниетли предриинимателе жылда ушак административка предриинимателилик иш бла койрешме дегенге эркилик берген бөлүмөнө барып, онгун анылагыда, бир кызарганын киши: «Сенин кыруусузга жана жашуууна, деп кызылганы жарашдыргыа себеплик этеди.

Бир кескенден шендио Суворов атлы орамда улту тюкенлери болгун жерде бир гитче ларды ишлеп калды да, Бабилнага да бачинага, аны да бачинага ишлеп жашаудан замансыз кеш-

тип, гитче сабийи бла кылады. Экиси да алайда башлаганында предриинимателени татынуу, кызылганы да анылап, заманда экисини да сабийлеринде алырга окуна унамай эдиле, жыл салнары жетмеиди деп. Аналары Отырар Малкырдан келип, алага кырал, кызылары уа ишлерин бардыргандыла.

Бабилнаны, алайда эгечи бла беш-алты жыл ишлеген сора,

«Детский мир» универмагны таматасы Курданланы Руслан кесие чыккырады. Ол заманда алайны ишлери амамат бармагын кезиу эди, ол себеден аны хар затны да кыуаргыа, ишн жеринден тейдирирге борч салында. Ол рекомендацияны белгиле предриинимателе Мургаланы Амант берген эди, бу тишоруп ол жаш бла ишнннн иги билгинен чертип.

«Детский мирде» хар нени да алуучула кеслери алып тейбирдиле, хар зат да жамгыча кыуурады, арта ол амангалга шахарда кйлеп келгенди. Бабилнага да ол уллу сынуу эди. Андан сора кеси алына бир улту тюкенни аренагыта да алып ишлеткенди. Алай андан хайр хазна кыламыды.

Арда эгечиле элде чолкуну баш бухгалтери болуп ишлеген кырандышаларын Байдулланы «миок чачылгандан сора шахарга ишлерге кыуурады. Аны эм койорюно болушугуу бла шендиоо комплекси сюейдиле, бир юй кылдан а - экинчи тюкенни.

Ушак нйгерлерине кылай бла кылыгыны алып келгенде, кес тюкенчинен улту сатыу-алуу эткен комплексини салыргыа

Мисирлыны Салихан.

дегенимде, бпылай жуупалында: «Адам жашауга кйре кесин жашадыра барырга керекди. Биз да, ол затлага эс бурга, этген мурутларыбыз бири биздин толтурууга койрешиб. Кюнобю жеткенге, «Пасточкино гнездо» деген энти бир кыуум комплекс ишлерге сюейб», - дегенди.

Бюгонлюккө Бичиланы койорюно ол сатыу-алуу эткен жерлеринден сора да, аш-суу эткен улту цехлери барды. Алай эм башка жерлеринде ишлегенге тийиш хакь аладыла. Бек башы уа - ол кыдар жылы ичинде алуучуладан алыкка таргычу бир да келмегенди. Баям, бошдан айтыла болмаз, кыууулулук болгун жерден монгрук кырумайды деп. Бу сөзлө бу койорюно адамларына бир тап келишди.

Бу шухём эм биринген эгечлени бла кырандышалары отуруу ишлери да бек кйбю. Ала кылагылары, Вольный Ауудда орналган сакаталаны койорене, спортчулага, искусствону адамларына да, кыууууларды келгенге, спонсор болушук эттидиле.

«Жашууларнда уа ала жалдан республикада тынчлыкны, мамырлыкны, халкына арыларды шубукууну излейди. Бегитерге бир шарт Бадинаны бла Бабилнаны жашлары - Алафаны Ислам бла Гериланы Инан - ИМУ-ну студенттериде. Биринчи, жалаңда бектеу окуп, курсунда эм ити окуучуга саналды.

КЪОНАКЪЛАНЫ ХАСАН.

Мультитестни «бешге»

Орус тилден «Мультитест» деген битеуросей конкурс бардыргынанды. Анга Быллым эли орта школу окуучусу Кыартыкылы Таубий да кыатышында.

Конкурсу регион кезиунде ол биринчи жер алган эди. Россей даражада уа жашчык экинчи болганды. Таубийни орус тилден устасы «Мое призвание» Битеуросей конкурсуна киргенди.

ТАЛАЛАНЫ АНАТОЛИЙ.

Башламчылык

Школага жигитлени атларын берикдиле

ОФН-ни уредительный сьездинде (ол июнун ортасында болукуду) «Фронтвилке» россияи школага бек белгиле ала журтууланы, буюндок бег а Улуу Ата журт уруну жигитлени атларын беруюно юсюндөн вопросу кйорлюкдөле. «Истелестия» ОФН-ни члене, Кырал думены депутаты Андрей Краос оюнганчы, ол оюну Владимир Путин да бек жаратышы, ол сьездин ишине кытышырдыкы.

«Ол предложение Битеуросей халк фронтуну уредительный сьездинде айтылукыда, Биз аны президентте борчу халда билдирдик. Владимир Путин аны жаратыргыны ышанам», - дегенди Краос.

Ол айтканды бил, жигитлени атларын цхолага атауу школукыга краыны, кыралны историяларын терен билгире себеплик этердик.

«Чынтты патриотизм - ол жаштарга ала журтуну сюйюу туюндук, бизни кыралны байлыкларына бары да алгыз таукел атадуу. Бизни барыбыз да ниет жаны бла бирдикчируюу. Ала бир байрактыды, бир минок халк, чынтты аскерди Краос. Школ кимини аны жюрюторюно юсюндөн койорю юйлени коллективлери, ата-анала, окуучула бирге

сакгыш этерге керекди, дегиди депутат. Аталы школукыга берилик адамга битеу кыраала белгиле, махталу адамга болурга керекди.

«Ол тере совет заманда хайырланганды. Мени оюмуна кере, ол бек тап иш эди. Школукыла кеслери хорламын келтиргелени тейлери болганыранды, ол тюрлю хурметтеу жалаңа атын атау болуу, уруну кезиунде этилен жигитликени эм хорламаны юслеринден да тынгылы калар кылырга керекди. Ол тюрлю жаны бла Советни сопредседатели Иосиф Дискин.

ИГМИО-ну профессору историк Андрей Зубков баша айтылгын баштамчылыкны бек жараткыды, алай бек заргердик. «Школга атылары берилик адамды тынгылы сюзюрге керекди, ала жалгын ишлети болуп чыккымысыла», - дегиди.

«Кери жигитин сайлай туруп, бек сак болурга керекпи, сабийле ол адамдын олоу алгырга болукумдуула, туюлмоуделе? Кети жигит, аскер башчы эсе, стратегияны фамхусун ачык кылырга керекпи. Ол тюрлю аскерди болушуга керекди. Алай адманы атлары өмюрөде айтылганылай турлуларына толугуу алында Зубков.

«Российская газета».

Сейрилик жашаууга жол ачкан ара

Сахнада уа, сыйлы кьонакла олтуруп, бери жеткенге жарык тобегенди. Микрофондан эшитилген сабий жырчыка, аяны келендирип, хол бла кылат айтырга итиндиргенди.

Кыуачн, тередена, марш бла ачылганды. Биринчи кыруучулары алларны жыл салнары бла бек гитчелне чыккыандыла. Ала «Школа раннего развития» бөлүмө сохталарында. Мынд минген артык сабий билим алганды. Была парадны

сонда юч-тёрт жылчылары толганы бардыла. Ала гимнастикага, сурат ишлеуге, кюл усталыгына койренгеле. Театр студиялары уа ол спектакл салгандары бла өхтөмөнөлүккө.

Спорт бөлүмю марша чыккыанларына жыйылганына сыйкул кырагандыла. Алайны сыйкул карате-кёбундандан, таэквандон, самбодон, доюдон белгиле тренерлени сохталары кеслерин усталыктылары нызамлыкларын тизгинде

Теккиланы Солтан сөйлөшөди.

КОНКУРС

Сохианы усталыгы устазына көре

Элбрусдагы регион колледжде повар усталыгына сынаулу специалист Марина Гедрагова ойретеди. Аны сохталары барысы да бирча факультетте...

сабат бөлүнөнгөн. Конкурс сантла кзуру аш бишириде угый, башка илмулада да билимдерин көргөзүргө керек эди...

башагымындан сора келгенме, - дейди кыз. - Бу усталыкны ол не заманда да бек керек болганы оюн сайлаганы...

Колледжге, ол айткан эди. Тышкерге бошасам, зштеда, повар болуп ишлериме. Алай окумуу өзүздө андан ары бардырар умтум да барды...

ТЕМИРЛАНЫ АНОЛЖИ. СУРАТТА: Атакуланы Асияты. Суратны автор алганды.

НАРКОТИКЛЕ

Кьоншуларыбызны сынауларын ала

КьМР-ни Жамуат палатасында «Наркотиксиз болуу» аналаны комплекс салда реабилитация эти» деген ведомстволу аралы программаны проекттала...

болушмайды, реабилитация эти российн тутазды. Алай да даражатга келтириу) курсдан өтмөсө, -дегенди ол...

уа бек кыйынды», - дегенди ол. Андан сора дептир бу иште Кьабарты-Малкьарны төрели конференцияларыны сайларын, даржаларын, дөбөрлерин кайрыпаны иги болуугу айтканды...

Бокс Ахшы көрүмдөлө. Бу көндө Птигорск шаарыда жаш төгөрүн ара сыяна боксдан битеурөсө турпир өткенди...

Анда бизни жершөлөрби ахшы жетишимли болдуруунда. Алай бла кеси аургууларында Шауаланы Расул, Тамеурали Абдураэм Станислав Безгодько биринчи жерге тиийши болгондугуна...

Бизни кюр. Наталья МАРШЕНКУБАВА.

МАРДАДАН ОЗУУ

Каклары болмаган жерге кьалакьларын сукьгандыла

2013 жылда 28-чи апрельде Бахсан районда Куба-Табуда жашаганла ол элде орналган от эчолотуочу бөлөмгө сөлөшпн, анда ишленген хар ююрдөн анча жыйналарын аныктыларын тилептенди...

май, этер ишлерин билрлерин аныглаттыла. Алай мадарала дайын бардырыл туурала, аларны хайырлары ишексиз улуду. Кьалай бла десегиз, адамла от кыйынлыкьдан сакьянуучу жорукьларына тошондила...

тазир салыргьа, предисанисыны топтурууну илгерге. Былай шартга айырар эс бургура керекди. «Вероссийское добровольное пожарное общество» жамуат организацианы Налкьик-де бөлөмюно келечилери муниципалый кьуралдарындан тышына кьалай бла чыкьгыларын, келесрин кьорол службаны адмаларына жюриогенлерин алыкьа ачыкьаларьга керек болуп турады...

Эге салып Жаны жорукьла хазырланыла турады. Арт кезиуде бир-бир асаламы информация органдары Россия Федерацияда Жолда жоруночу жорукьларына 2013 жылда 1-чи майдан башлап турениуде кийририуде болукьдула деген халар жайьгандыла...

ЭНИНЕ: 1. Бир бирге өч турду. 5. Бичен кьалау. 8. Анга да игилик. 9. Тилчи. 10. Жайрыктын, тауну да барды ол заты. 12. Жылга тебиреп, артка кьайтса болады. 13. Алай адамны шагьаты кьатында. 16. Баш бармакьны кьоншусу. 17. Табакь. 21. Аны бла тютюн ичип болгандыла. 23. Очончу, колкомчо. 24. Чачылган нарток бюртюкчө. 27. Кьыкьа кесилген агьач төмөк.

БЕСИНЕ: 1. Кемлик. 2. Ичи кьалтырауук жетимликьгьа, тышы уа кьалайды? 3. Эчки бала. 4. Заман. 5. Онекден ичи. 6. Темирчи -душманы- 7. Чирегин. 10. Бичилген теке. 11. Кюч бла айтканын элдириу. 14. Солдатла тигини. 15. Керөк. 16. Татыпны бирси жаны. 19. Устаны бармагындан таманы. 20. Магьаланы буйрукь неда анга кьенат. 22. Иси коңду сыгьылган суу. 25. Кенечи кьуш. 26.... Дзедун.

Сезберни ТОКУМАЛАНЫ Хусейн жаращдырганды.

Ыйыкьгьа гороскоп

27-чи майдан 2-чи июньна деру. Орта эм байрм коңдө адамланы ангылай билгенгиз эм тап оноу этюогос бек жарарькьдыла коллегаларьгьгьа эм жуукьларьгьгьа охкунда.

Кьочхарла. Ыйкькны ал жарымы иги да кыйын болукьду. Баш эм геуреге коңдө улуу магьаналарьга болгьан проектини тамамларьга керек эсе, башкадан болушкь болмай, сиз иги жанына турленрикди, байрм коң да алай.

Танала. Сизге ыйкьк жетишимли болурьга ушайды. Баш эм геуреге коңдө оңоучула бла сөлөшөсн, хайырлы бардырыгьа эм фьайда тошоргоге муратыгь бар эсе. Орта эм байрм коңдө ахань хайырьга ишге салыргьа неда фьайда тошорьорча кьоратыргьа жаралуу коңдөиле.

Акьарла. Ыйкькны биринчи жарымы борчланы тамам этюноу жоларын илгерге иги кезиуде. Ол коңдө сиз бек сакь болушкьду, тюз оноу да этериксиз. Согу коңдө тенгле, шүкьла бла олтургьга уа керекди ден чакьырса, угьай дөмөгк, башламчылыкь этгенге ышаньгьыз: ала тобешиюну бир да болмагьанча тап кьурарькьдыла.

Эгизле. Кюч-кзаруугьгузуну көбейткен ыйкькда жумушланы тынгьлы бардырыгьа эм фьайда тошоргоге себеплик этерикди, алай эсе да, иши ашыкьмай тамамларьга кьорешигиз, артыкьда орта эм байрм коңдө. Шабат эм ыйкь коңдө тенгле эм шүкьла бла олтургьга аламат коңдө болукьдула.

Арычабакьла. Баш эм геуреге коңдө иште уруна билгенгизни көргөзюрча онгла болукьдула, коллегаларьгьгьа эм оңоучула да анга эсе бурлукудула, сейр да этерикди, сизни иги да жуупты кьулукьгьа салыргьа деп оңоу да этерикди. Ыйкькны ахырында сойген адамларьгьыз бла тобеширге онг табарькьсыз. Ыйкькны кьалган коңдөри да сиз сюегенча болукьдула.

Садакьыла. Орта коңдө деру кезиу иштен толугь эм кыйын да болукьду. Ол болууда окунууа сиз коңдө адамла ишигини тынгьлы бардырлыкьсыз. Орта эм байрм коңдө жетишимлик болукьдула. Ол кезиуде ишке, халкь алында да намысларь жюриоген адамла бла тобеширге болукьсуз. Согу коңдө - диета, спорт, таза хауда солуу - баш магьананы турарькьдыла.

Асламла. Баш эм геуреге коңдө жетишимли болушкь эселе да, сиз сюегенча фьайдалы уа болушкь тойюлдө. Уакь ишледе уа жюриогиз ырахатты болушкьду. Толу коңдөз бла ыйкькны ортасындан сора ишлеп башларькьсыз: орта эм байрм коңдө, кыйнасалыгьы да, фьайда тошорлокоңдө.

Кьызла. Ыйкькны ал кесинде бек тире болукьсуз, не этерге кереклигь башаладан эсе терк эм иги аныларькьсыз, тюз оноула да этериксиз. Орта эм байрм коңдө сизге жарарькь адамла бла байланыкьлыны кюңгөрге жол табарькьсыз. Орта коңдө ингири романтикалы тобешиюну ингириди.

Токемнолюзе. Сизге бу ыйкьк жетишимли да, фьайдалы да болукьду. Ыйкькны ал кезиуде кезигизин башчына кьригьозталыкьсыз, көртиси бла алай тоюн эсегиз да. Кьатыгьыздагыла барысы да сиз этген оңоу жаны болушкьду. Согу коңдө жуукьларьгьгьа, шүкьларьгьгьа эс бургууу, алагы байрамчыкь да кьурагыз.

Сезбер

Сезбер кьысмет чыгаруу таблицасы. Таблица 7x7, сандар 1-27. «Заман» газетге жазылыгыз.

ЭНИНЕ: 1. Бир бирге өч турду. 5. Бичен кьалау. 8. Анга да игилик. 9. Тилчи. 10. Жайрыктын, тауну да барды ол заты. 12. Жылга тебиреп, артка кьайтса болады. 13. Алай адамны шагьаты кьатында. 16. Баш бармакьны кьоншусу. 17. Табакь. 21. Аны бла тютюн ичип болгандыла. 23. Очончу, колкомчо. 24. Чачылган нарток бюртюкчө. 27. Кьыкьа кесилген агьач төмөк.

БЕСИНЕ: 1. Кемлик. 2. Ичи кьалтырауук жетимликьгьа, тышы уа кьалайды? 3. Эчки бала. 4. Заман. 5. Онекден ичи. 6. Темирчи -душманы- 7. Чирегин. 10. Бичилген теке. 11. Кюч бла айтканын элдириу. 14. Солдатла тигини. 15. Керөк. 16. Татыпны бирси жаны. 19. Устаны бармагындан таманы. 20. Магьаланы буйрукь неда анга кьенат. 22. Иси коңду сыгьылган суу. 25. Кенечи кьуш. 26.... Дзедун.

Сезберни ТОКУМАЛАНЫ Хусейн жаращдырганды.

УЧРЕДИТЕЛБЕ: КЬАБАРТЫ-МАЛКЬАР РЕПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ. Баш редактор АТЛАНЫ Жамал. РЕДАКЦИОННА БӨЛӨМӨРҮН: БЕШПАЙЛАНЫ Муталип (баш редактору орунбасары), КЬОНАКЬЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусейн, ТОКЬЮЛАНЫ Борис (жууалы секретарь).